

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

Διευθύντης: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1938

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^{ΙΑ} Α. Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Τὸ Δεκαπενθήμερον

ΠΕΡΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΚΑΙ ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Τὸ Εὐρωπαϊκὸ Πνεῦμα

Δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ καταλάβω σὲ τί στηρίζουν τὴ διαφορὰ μεταξύ εὐρωπαϊκοῦ κι' ἑλληνικοῦ πνεύματος αὐτοὶ ποὺ μᾶς καλοῦν νὰ πάψουμε νὰ τρεφόμεσθε ἀπὸ τὸ πρῶτο καὶ νὰ καλλιεργήσουμε ἀποκλειστικά — ὅπως ὁ Candide τὸν κῆπο του — τὸ δεύτερο.

Γιατί τί ἐπιτέλους εἶναι τὸ εὐρωπαϊκὸ αὐτὸ πνεῦμα ;

Δὲν εἶναι οὔτε γαλλικό, οὔτε ἀγγλικό, οὔτε γερμανικό, οὔτε σκανδιναυικό. Δὲν εἶναι καν, στὴ βάση του, τὸ πνεῦμα ὄλων τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν ἐνωμένων. Εἶναι ἓνα κεφάλαιο κοινὸ σ' ὄλους αὐτοὺς τοὺς λαούς, ἀλλὰ σχηματισμένο ἀπὸ τὴν κληρονομία τοῦ ἑλληνολατινικοῦ πολιτισμοῦ, — κληρονομία ποὺ μεταφέρθηκε στὴ Δύση, ὅταν ἔπεσε ἡ Πόλη, ἀπὸ τοὺς βυζαντινοὺς λογίους ποὺ τὴν εἶχαν παρακαταθήκη.

Τὸ κεφάλαιο αὐτὸ δὲν ἔμεινε, βέβαια, ἀκαρπο. Στὴ σφαῖρα τῆς καθαρῆς σκέψης γονιμοποιήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἑράσμους, τοὺς Πικ ντέ λα Μιραντόλ, τοὺς Γκρότιους — κι' ἔδωσε τὸν Οὐμανισμό γονιμοποιήθηκε στὴ σφαῖρα τῆς Τέχνης ἀπὸ τὸν Τζιότο καὶ τὴν πλειάδα τῶν καλλιτεχνῶν ποὺ ἦρθαν κατόπι του — κι' ἔδωσε τὴν Ἀναγέννηση γονιμοποιήθηκε στὴ σφαῖρα τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν, τῶν αἰσθημάτων, τοῦ Λόγου — κι' ἔδωσε τὸν Δέκατο Ὀγδοο αἰῶνα. Κι' ἀπὸ τότε δὲν ἔπαψε νὰναι ἡ δεξαμενὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ὅλη ἡ Εὐρώπη ποτίζεται, τὸ χυτήριον ὅπου τήκονται κι' ἐξουδετερώνονται οἱ ἔθνικες, ἱστορικὲς καὶ κλιματικὲς ἀνομοιότητες τῶν λαῶν τῆς, ἡ χρυσὴ φλέβα ποὺ ὄλοι μαζί τὴ διευρύνουν, τὸ διαβατήριον, ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν πατρίδα, τοῦ ὅ,τι ξεπερνάει τὴν πατρίδα ἢ δὲν ἔχει πατρίδα.

Παρὰ τὴν ποικίλην αὐτῆς συμβολὴν καὶ τὴν ἀφθονὴν γονιμοποιήσεων, παρὰ τὸ Χρόνον καὶ τὴν ἐξέλιξιν, τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κληρονομίας αὐτῆς εἰμὶν ἀναλλοίωτα. Ὅ,τι χαρακτηρίζει τὸ εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα δὲν εἶναι οὔτε ἡ ἀνάλυσις, στὴν ὁποία διέπρεψε ἡ Κίνα, οὔτε ἡ σύνθεσις, στὴν ὁποία ἐπιδόθησαν, μόνιμα κι' ἀπορροφητικά, οἱ Ἰνδίες. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ δὲν εἶναι, ἐπίσης, οὔτε ὑποβλητικόν, οὔτε μεταφυσικόν. Εἶναι, κυρίως, πνεῦμα κατανοήσεως πνεῦμα ἐγκόσμιας, ἀμεσης καὶ πρακτικῆς δραστηριότητος πνεῦμα διαύγειας, μέτρου καὶ λογικῆς πνεῦμα ὑποταγῆς τῶν «διονυσιακῶν» στοιχείων τοῦ ἀν-

θρώπου, ὅπως ὀνομάστηκαν ἀπὸ τὸν Νίτσε, ἢ τῶν «τελλουργικῶν δυνάμεων» ὅπως ὀνομάστηκαν ἀπὸ τὸν Κάυζερλινγκ, σὲ μιὰ πειθαρχία καὶ μιὰν ἁρμονία ἀπολλώνια.

Αὐτὰ δὲν εἶναι καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἑλληνολατινικοῦ πνεύματος ;

Δὲν εἶμαστε λοιπὸν «ξενομανεῖς» ἢ «ὠχροὶ μιμητὲς τῶν εὐρωπαϊῶν», ἢ δὲν ξέρω τί ἄλλο, ἐπειδὴ ἀνοίγουμε τὰ παράθυρα τῆς σκέψης μας στὰ ρεύματα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος, ἐπειδὴ παίρνουμε ἀπ' αὐτὸ σπόρους γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ μας καλλιέργεια. Τὸ ἐναντίον. Κάνουμε αὐτὸ ποὺ εἶναι σωστὸ κι' ὠφέλιμον γιὰ μᾶς. Κάνουμε τὸ μόνον ποὺ ἔχουμε καὶ ποὺ πρέπει νὰ κάνουμε : ζητᾶμε τὰ ξαναβροῦμε τὸν ἀληθινόν, τὸ βαθύτερον ἑαυτὸ μας.

Εἶμαστε — ἂς μὴ τὸ ξεχνᾶμε — ἓνας λαὸς ποὺ ἔμεινε σὲ πλήρη πνευματικὴ λήθαργον ὄλους τοὺς αἰῶνες ποὺ κράτησε ἡ σκλαβιά μας, ἓνας λαός, ποὺ γιὰ νὰ μὴν ἀφανιστοῦμε ἐντελῶς, ἀναγκαστήκαμε, ὅπως μερικὰ ἔντομα καὶ ζῶα ποὺ παίρνουν τὸ χρῶμα τῶν δέντρων καὶ τῆς γῆς ὅπου ζοῦν, ν' ἀποβάλλουμε διάφορα στοιχεῖα μας ἢ νὰ τὰ παραλλάξουμε γιὰ νὰ τὰ προσαρμόσουμε στὴ συνθήκην τῆς σκλαβιάς ἓνας λαός ποὺ ἔχει ὑποστῆ βαθεῖες τούρκικες καὶ σλαυικὲς ἐπιδράσεις. Αὐτὰ ποὺ μᾶς διαφοροποιοῦν σήμερον ἀπὸ τὸ εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα, δὲν εἶναι οὐσιωδῶς, βασικῶς δικὰ μας. Μπαίνοντας στὸ σχολεῖον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος, δὲ γεμίζουμε, μόνον, τὸ πνευματικὸ χάσμα τῶν αἰώνων τῆς δουλείας, ἀλλὰ, συγχρόνως, κάνουμε καὶ ἔργον ἀποβολῆς τῶν ἀνατολίτικων εἰσφορῶν, ἔργον συνειδητοποιήσεως, ἔργον ἀνασυνδέσεως μὲ τὸ πνεῦμα τῶν προγόνων μας καὶ μὲ τὴν γῆν μας.

Γι' αὐτὸ, ἂν εἶναι νὰ ζητᾶται καὶ νὸ εὐχεται κανεὶς κάτι, δὲν εἶναι ν' ἀγνοήσουμε τὸ εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφομοιώσουμε γρηγορώτερα καὶ βαθύτερα.

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

Ἰαμβικά τετράστιχα περὶ τοῦ Ρήγα

Εἰς τὸ τεῦχος τῆς 1ης Ἰουλίου ἐ.ε. τῆς « Νέας Ἑστίας », ὑπὸ τὸν τίτλον « Χρονικὰ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας, Παλαιὸν ἀνέκδοτον ποίημα περὶ τοῦ Ρήγα », ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Γ. Λαδᾶ δεκατρία « Τετράστιχα Ἰαμβεῖα Ἀωνύμου », ὡς ἐκ μέρους τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος πρὸς τὸν μητροπολίτην Δημήτριον Οἰκονόμου τὸν ἐκ Κοζάνης, ποιηθέντα παρ' Ἀωνύμου Κερκυραίου, μὲ τὴν πληροφορίαν ὅτι « τὰ πρωτότυπα ἐστάλησαν ἐκ Κερκύρας μὲ νέον τι-

νά Κοζανίτην, τὴν πρώτην περίπου δεκαετίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ρήγα, πρὸς τὸν ἐν Ἀχρίδι ἱατρὸν καὶ φιλόλογον Μιχαὴλ Περδικάρην (ἢ Πρεδικάρην) ἐκ Κοζάνης, πασίγνωστον ποιητὴν τοῦ Ἐρμήλου κ.ά. Ὁ Περδικάρης δὲν ἦτο φίλος τοῦ Ρήγα. »

Τὰ ἱαμβικά ταῦτα τετράστιχα τὰ προαναγγείλαμεν εἰς τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ Β' ἔτει (1927) τῶν « Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν » σ. 269 κ.έ. πραγματείαν μας « Γράμματα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Πάργας », ὅπου ἐδημοσιεύσαμεν καὶ ἕξ ἐπιστολάς τοῦ συνεργάτου καὶ βιογράφου τοῦ ἔθνομάρτυρος Ρήγα καὶ συντάκτου καὶ ἄλλων γνωστῶν ἀξιολόγων ἔργων Χριστοφύρου Περραιβοῦ, ἐκ κώδικος παραχωρηθέντος ἡμῖν τῷ 1926 ἐν Κερκύρα παρὰ τοῦ φιλογενοῦς Δονάτου Δημουλίτσα, καταγομένου ἀπὸ τὴν Πάργαν. Ὁ κώδιξ αὐτός, ὃν περιεγράψαμεν εἰς τὰ « Ἡπειρωτικὰ Χρονικά » (ἐνθ' ἂν.), γραφεὶς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὴν Κέρκυραν ἢ μᾶλλον εἰς τὴν Πάργαν, περιέχει ἀντίγραφα ὑπερτεσσαράκοντα ἐπιστολῶν πατριωτικῶν « πρὸς διαφόρους φίλους » τοῦ Χριστοφύρου Περραιβοῦ, τῶν ὁποίων αἱ περισσότεραι φέρουσι τὴν ημερίωσιν « Πάργηθεν 1799 ». Τὰς ἐπιστολάς αὐτάς θὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς. Εἰς τὸ τέλος αὐτῶν περιέχεται καὶ ἀντίγραφον τῶν ἐν λόγῳ δεκατριῶν (κατὰ ἰδικὴν μας ἀρίθμησιν) ἱαμβικῶν τετραστίχων μετὰ ἐρμηνείας αὐτῶν εἰς ἱκλουστέραν γλῶσσαν γενομένης πάντως ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὰ Περραιβοῦ, τοῦ ὁποίου ἔρομεν καὶ ἄλλους στίχους ἐκδεδομένους (ἴδε Σπ. Λάμπρου : « Σημειώματα περὶ Ρήγα καὶ Περραιβοῦ » εἰς τὴν « Ἐθνικὴν Ἀγωγήν » Α' (1898) σ. 129 κ.έ. (= « Μικταὶ Σελίδες » τ. 623-653) καὶ ἀνεκδότους εἰς ἀρχαίαν, καθαρῆσαν καὶ δημοτικὴν.

Τὰ ἱαμβικά ταῦτα τετράστιχα ἔχουν μικρὰς διαφορὰς πρὸς τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὴν « Νέαν Ἐστίαν ». Α. γ. [3] στ. 8 ἀντὶ τοῦ ἔρρ' εἰς μάκαιραν, παρ' ἐμοὶ ἔρρ' ἐς μάκαιραν (ἀντὶ τοῦ μακαρίαν). — [6] στ. 22 ἀντὶ τοῦ ἀδιανοήτου σίους γάρ, παρ' ἐμοὶ τοιούσδε. — [7] στ. 27 ἀντὶ τοῦ πέπραχεν (παρακ. τοῦ πράττω), παρ' ἐμοὶ ὀρθῶς πέπραχεν (παρακ. τοῦ πιπράσκω = τωλῶ). — [9] στ. 34 ἀντὶ τοῦ ἔφριξαν, παρ' ἐμοὶ φριξας. — [11] σ. 43 ἀντὶ τοῦ ῥέξης, παρ' ἐμοὶ ῥθῶς ῥέξης (τοῦ ῥήγνυμι). — [13] στ. 50 ἀντὶ τοῦ αἰσχος, παρ' ἐμοὶ αἰσχος. Εἰς τὰ δημοσιευθέντα τετράστιχα ὑπάρχουν καὶ σφάλματα ἐπεὶ τὴν στίξιν, ὡς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀντιταραβολὴν τῶν πρὸς τὴν συμπαρατιθεμένην ἐρμηνείαν τῶν, τὴν ὁποίαν παρέχομεν μετ' αὐτῶν κατωτέρω :

« Ἡ Ἑλλάς τοῖς ἐντευξομένοις φιλομήτορι ».

« Ρήγα Φεραίου τοῦ σοφοῦ υἱοῦ χάριν
τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ φονεῖ πέμπω τότε. »

Ἐγὼ ἢ Ἑλλάς, διὰ χατήρι τοῦ υἱοῦ μου τοῦ σοφοῦ Ρήγα τοῦ Βελεστίνου, πέμπω ἐτοῦτο τὸ ἄρισμα εἰς τὸν φονέα του.

Ἡ Ἑλλάς κατὰ τοῦ προδότου Δημητρίου Οἰκονόμου.

Τετράστιχα ἱαμβικά.

[1]

« ὦ Μοῦσαι, ἴτε, εὐκλεεῖς μου δδίνες,
καὶ μὴ λυρικόν, τραγικόν ἢ ἠρώον,
ἀλλὰ θρασύν μοι κωμικόν τινα δότε,
4 ὅς τὸν βδελυρὸν τόνδε κοσμήσει κύνα. »

ὦ ἐπιστῆμαι, θυγατέρες μου ἐπαινεταιί, ἐλάτε καὶ δώσατε εἰς τοῦ λόγου μου ποιητὴν ὄχι λυρικόν ἢ τραγικόν, ἢ ἠρωϊκόν ἢ τραγικόν ἢ ἠρωϊκόν, ἢ ἠρωϊκόν ἢ τραγικόν ἢ ἠρωϊκόν, ἀλλὰ ἕνα ἀπόκοτον κωμικόν ἢ τραγικόν, ἢ ἠρωϊκόν, ὃ ὁποῖος θέλει στολίσει ἐταῦτον τὸν σκύλον.

[2]

« Δημήτριε, υἱὲ Οἰκονόμου ἀθλίου,
Ἰούδα ἄλλε, καὶ Κάιν μαιφόνε,
δέχου ψυχῆς σου τῆς κακοτρόπου, δέχου
ὡς δδρ' ἀμοιβῆς καὶ τιμῆς ἐπη τάδε. »

ὦ κακοδημήτριε, υἱὲ τοῦ Οἰκονόμου, τοῦ διὰ σὲ δυστυχημένου, ἄλλε Ἰούδα, καὶ Κάιν μαιφόνε, δέξου ψυχῆς σου τῆς κακογνώμου, δέξου ἐτούτους τοὺς στίχους, ὡς ἀνὰ χάρισμα ἀντιπληρωμῆς καὶ τιμῆς.

[3]

« Δαῖμον, προδότα, ὦμὲ Κέρβερε, δράκον
ἀνθρωποφάγε, τίγρις ἀγριωτάτη·
ἔρρ' ἐς μάκαιραν· τί κακὸν γάρ σοι ἔδρα
12 ὁ Ρήγας, ὃν προῦδωκας, ἀτιμ', ἀτίμως ; »

ὦ δαῖμον, προδότα, σκληρὲ τοῦ Ἄδου δράκον, ἀνθρωποφάγε, πάρδαλις ἀγριωτάτη· σύρε εἰς τὸν Ἄδην, χάσου· διατί τί κακὸν σοῦ ἔκαμεν ὁ Ρήγας, τὸν ὁποῖον ἐπρόδωσες, ὦ ἄτιμε, μὲ ἀτιμίαν ;

[4]

« Φονεῦ ἀλιτρέ, μύστα δαίμονος, γόνε
πάσης κακίας καὶ πονηρίας, φίλε
φθόνου, φόνου, πάσης τε ἀκαθαρσίας,
16 βάλλ' ἐς κόρακας σαυτὸν· αἰσχος, γῆ, πίε. »

ὦ φονέα ἀνόσιε, μιὰρὲ μαθητὰ τοῦ διαβόλου, γέννημα κάθε κακίας καὶ πονηρίας, φίλε τοῦ φθόνου, τοῦ φόνου καὶ πάσης ἀκαθαρσίας, ρίψε τὸν ἑαυτὸν σου εἰς κρημνοὺς, κρημνίσου· ὦ γῆ, κοτάπτε αὐτὴν τὴν ἀσχημάδα !

[5]

« Οὐ παῖς, σύαγρε, Οἰκονόμου τυγχάνεις,
σκύμνος δὲ μᾶλλον ἀτοφυῆς ἐξέφυς
κάπρου, λύκου, δράκοντος, ἄρκτου καὶ ὕδρας
20 κερδοῦς, λεαίνης καὶ ὄναριον ἄνου. »

ὦ ἀγριόχοιρε, ἐσὺ δὲν εἶσαι υἱὸς τοῦ Οἴκου·

[3] ἢ ἀντὶ τοῦ ἔρρ' εἰς μάκαιραν· ὁ Περδικάρης : ἐς μάκαιραν κακῶς.

νόμου, ἀμὴ κατὰ ἀλήθειαν ἐγενήθη αὐτογέννητον κουτάφι τοῦ ἀγριοχοίρου, τοῦ λύκου, τοῦ δράκοντος, τῆς ἀρκούδας, τῆς ἀλεπούς, τῆς λεονταρίνας, καὶ ἓνα γαϊδουράκι ἄγνωστον καὶ ἀδιάκριτον.

[6]

« Οὐ Κοζάνη πατρίς σου, ἀλλ' Ἰσκαρία τοιούδε ἄνδρας οἶδεν ἐκφέρειν, κύνον, προδότας, ἐκτρώματα καὶ ἀποστάτας, 24 οἶος, φονεῦ, οὐ, ὦν τὰ πρῶτα θὴ φέρεις. »

Ἡ Κοζάνη δὲν εἶναι πατρίδα σου, ἀμὴ Ἰσκαρία, ἡ πατρίς τοῦ Ἰούδα, ἠξευρεῖ γὰρ γεννᾶ τοιούτους ἀνθρώπους, σκύλε, ἠγουν προδότας, ἀπορρίματα, κολοβώματα καὶ ἀποστάτας, ὅ,τι λογῆς εἶσαι, φρονέα, ἐσύ, τῶν ὁποίων ἔχεις τὰ πρωτεῖα καὶ διαβαίνεις αὐτούς.

[7]

« ὦ κακίας φεῦ φυσικῆς, οὐκ ἐξ ἔθους τοιαύδε, σίτας οὐ βροτῶν τίς πω ἔγνω. Χριστὸν χρυσοῦ πέπρακεν Ἰούδας χάριν 28 καὶ Ρῆγαν οὐτος τοῦδ' ἄνευ, οἶμοι Γένος ! »

ὦ τῆς κακίας, ἀλοιμόνον τῆς φυσικῆς καὶ ὄχι ἀπὸ συνήθειαν καὶ τέτοιας ὅπου ἀκόμη κανένας ἄνθρωπος δὲν ἐγνώρισεν. Ὁ Ἰούδας ἐπούλησε τὸν Χριστὸν διὰ χρυσάφι καὶ ἐτοῦτος τὸν Ρῆγαν χωρὶς χρυσάφι, ἀλοιμόνον Γένος μου !

[8]

« Οὐρανέ, φρίξον, γῆ στέναξον· διότι Ρῆγας ὁ φωστήρ, ἑπτὰ σὺν ἄλλοις ἀστροῖς, ἔσβεσται ὑπὸ τοῦ κακοῦ Δημητρίου. 32 ὦ τῆς ταλαίνης βασκάνου Γραικῶν τύχης ! »

ὦ οὐρανέ, τρόμαξον, ὦ γῆ ἀναστέναξον· διότι ὁ Ρῆγας ὁ φωστήρας, μαζί με ἄλλα ἑπτὰ ἀστρα, ἐσβήσθη ἀπὸ προδοσίαν τοῦ Κακοδημητρίου. ὦ τῆς δυστυχημένης καὶ φθονεραῆς τύχης τῶν Ἑλλήνων.

[9]

« ὦ πῶς κεραυνούς, οὐρανοῦ καὶ γῆς χάσμα, ὦ μητραλοία, οὐκ ἔφριξας, ἠνίκα τὰ τοῦ Γένους προύδωκας εἶχη ἀδίκως, 36 ἀλλ' ἔαρε, γλήνη πάγκακ', αἰσχος τοῦ Γένους. »

ὦ πῶς ἐσύ ὅπου τύπτεις καὶ ἀτιμάζεις τὴν μητέρα σου ἐμέ, δὲν ἐτρόμαξες τὰ ἀστροτελέκια τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ χάσμα τῆς γῆς ὅπου ἐγίνε πολλάκις διὰ τοὺς ἀσεβεῖς, ὅποταν ἐπρόδωσες ἀδίκως καυχήματα τοῦ Γένους, ἀμὴ χάσου, πάγκακον καὶ φθονερόν ὁμμάτι καὶ ἀσχημάδα τοῦ Γένους !

[10]

« ὦ πῶς χαρήσειν ἠλπισας διὰ τέλους

[6] 22 ἰσίους γὰρ ἄνδρας Περδικ.
[7] 27 πέπραχεν Περδ. κακῶς.
[9] 34 ἔφριξαν Περδικ.

τοιοῦτο δράσας πάμμεγα μύσος, κύνον ;
*Ἔστι Θεὸς δίκαιος, ἔστι καὶ Γένος
40 τῆς σῆς ἀμείψαι τὸν τρόπον κακουργίας. »

ὦ πῶς ἐσύ ἐθάρρεψες ὅτι θέλει χαρεῖς εἰς τέλος κάμνοντας, σκύλε, ἓνα τέτοιον μεγαλώτατον μίασμα ; Εἶναι ὁ Θεὸς δίκαιος εἶναι καὶ τὸ Γένος εἰς τὸ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν τρόπον τῆς κακουργίας σου.

[11]

« Ἡθους ταῦτ' ἔστω ζῶντι σοι τοῦ παγκάκου σημεῖα, μακρὰν τῶν καλῶν φέροντά σε· τὸ ζῆν δ' ἐπειδὴν ἐν βίᾳ ρήξης, τότε 44 καλὰ ὄφανε τὰ ἐπικηδεῖά σου. »

Ἐτοῦτα τὰ ποιήματα ἄς εἶναι εἰς τοῦ λόγου σου τώρα ὅπου ζῆς σημάδια τῆς κατὰ πολλὰ κακῆς γνώμης σου, ὅπου νὰ σε φέρωσι μακρὰν, νὰ σε ξεχωρίζωσιν ἀπὸ τοὺς καλοὺς· καὶ ἀφοῦ βιαίως διασπάσῃ τὴν ζωὴν, ἠγουν ἀποθάνης, τότε θέλω ὄφανε καλὰ τὰ ἐπιτάφιά σου ἐπιγράμματα.

[12]

ὦ δυστυχές μου πάμπαν Ἑλλήνων Γένος, ὄσοι τε κλοιδὸν χάλκεον φεῦ, ἀθύμως, ὄσοι τε χρυσοῦν ἴσχετ' (ἄν) ἀμοιγέποι, 48 ὄρατε οἶα ἡ Γένους τύχη ; Πότε ;

ὦ τελείως δυστυχημένον μου Γένος τῶν Ἑλλήνων, ὄσοι ἔχετε ἀλοιμόνον με ἀθυμίαν σας τὴν πλεξίδα τὴν χαλκὴν του καὶ ὄσοι ὅπως δῆποτε ἀπανταχοῦ ἔχετε τὴν χρυσοῦν του, βλέπετε με ἐκπληξίν σας τί λογῆς εἶναι ἡ τύχη τοῦ Γένους ; Πότε ;

[13]

« Ἕλληνες ἄνδρες, τῆς ἐμῆς γαστρὸς γόνιοι Γένους τὸδ' αἰσχος, τόνδε τὸν ἀποφράδα, ἀρ' εὐμενῶς ὄρατε ; ἡ μητρός στίχους 52 τύποις φέροντες ἀτιμώσετε πλέον ; »

ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, γεννήματα τῆς ἐδικῆς μου κοιλίας, βλέπετε τάχα με ἰλαρότητα τὴν ἀσχημάδα τοῦ Γένους, ἐτοῦτον τὸν μισητὸν Κακοδημητρίου, ἡ φέροντες εἰς τύπους τοὺς στίχους τῆς μάνας σας θέλετε ἀτιμάσει αὐτὸν περισσότερο ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΣΑΡΡΟΣ

Ἑλλὰς καὶ Ρώμη

Φίλη « Νέα Ἑστία »,
Στὸ ἄρθρο του γιὰ τὸν Περικλῆ Γιαννόπουλο (τεῦχος « Νέας Ἑστίας » 277, 1 Ἰουλίου 1938, σελ. 867) ὁ κ. Σπύρος Μελάς ἀναφέρει καὶ μιὰ συζήτηση ποῦχε μαζί του γύρω ἀπὸ

[11] 41 τάδε Περδικ. — 43 ρέξης Περδικ. — 44 σοι Περδικ.

[12] 48 τὸ χειρ. : ὄσοι τε χρυσοῦν ἴσχετε ἀμοιγέποι. ἴσχετ' ἄν ἀμυγέπη Περδικ. — 48 ὄρατε οἶα ἡ Γένους ὁμῶν τύχη Περδικ.

[13] 49 γόνος Περδικ. — 50 αἰσχος Περδικ.